

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

29.12.2016 № 165 - рк/к

м. Харків

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ»
61037, Харківська область,
м. Харків, вул. Доброхотова, 11.

Про припинення дій,
які містять ознаки порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції

За результатами розгляду заяв фізичних осіб [REDACTED] від 19.03.2015 (вх. № 1150/П-76), [REDACTED] від 13.05.2015 (вх. № 2042/Ж-162), [REDACTED] від 05.06.2015 (вх. № 2399/О-182), [REDACTED] від 17.06.2015 (вх. № 2567/В-191), [REDACTED] від 01.07.2015 (вх. № 2730/-Д-197), [REDACTED] від 13.07.2015 (вх. № 2836/Щ-212), [REDACTED] від 10.08.2016 (вх. № 2391/М-164) (надалі – Заявники) про порушення КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» (надалі – КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ») законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку теплової енергії, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження 21.07.2015 № 113-рп/к про початок розгляду справи № 2/02-102-15 (надалі - Справа).

Дії КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» полягають у зобов'язанні споживача розробити проект установки приладу обліку гарячої води та узгодити з КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ».

Враховуючи, що рішення у Справі може суттєво зачепити права та інтереси споживачів, до участі у Справі залучені також фізичних осіб: [REDACTED] що мешкає за адресою: [REDACTED], що мешкає за адресою: [REDACTED] що мешкає за адресою [REDACTED], що мешкає за адресою: [REDACTED], що мешкає за адресою: [REDACTED], що мешкає за адресою: вул. [REDACTED], що мешкає за адресою: [REDACTED], що мешкає за адресою [REDACTED], що мешкає за адресою [REDACTED], що мешкає за адресою: [REDACTED] (надалі – Залучені заявники).

В ході розгляду Справи встановлено наступне.

КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» є юридичною особою, має самостійний баланс, поточні, валютні та інші рахунки в установах банків, печатку зі своїм найменуванням, кутовий та інші штампи. Дата проведення державної реєстрації 06.07.2001. Ідентифікаційний код -

31557119. Місцезнаходження: 61037, Харківська область, м. Харків, вул. Доброхотова, 11.

Одним з предметів діяльності КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» є виробництво теплової енергії (крім діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії), транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, постачання теплової енергії, розподіл та реалізація теплової енергії усім групам споживачів за тарифами, що регулюються відповідно до чинного законодавства, контроль за раціональним споживанням теплової енергії.

КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» має ліцензію на виробництво, транспортування магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, постачання теплової енергії від 18.06.2007 серії АВ № 345059, що видана Міністерством з питань житлово-комунального господарства України.

Здійснюючи господарську діяльність на ринку постачання теплової енергії в межах мереж, що ним експлуатуються, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» є суб'єктом господарювання.

Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- послуга з постачання теплової енергії, що йде на підігрів води;
- виконавець послуг - КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ».

Споживачами послуг є фізичні та юридичні особи, які отримують вказані послуги від КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ».

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про тепlopостачання»:

- сфера тепlopостачання - це сфера діяльності з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії споживачам;

- постачання теплової енергії (тепlopостачання) - господарська діяльність, пов'язана з наданням теплової енергії (теплоносія) споживачам за допомогою технічних засобів транспортування та розподілом теплової енергії на підставі договору.

Відповідно до абзацу сьомого статті 6 Закону України «Про природні монополії» до суміжних ринків, що регулюються відповідно до цього Закону, належить виробництво теплової енергії (крім випадків, коли вона використовується виключно для внутрішньовиробничих потреб) в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з виробництва теплової енергії (ліцензійними умовами) та постачання теплової енергії.

Постачання теплової енергії складається з:

- постачання теплової енергії для опалення (централізоване опалення),
- постачання теплової енергії, яка йде на підігрів води (гаряче водопостачання).

Послуга з постачання теплової енергії в розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є товаром.

Таким чином, товарними межами ринку є постачання теплової енергії, що йде на підігрів води.

Територіальними межами ринку є територія міста Харкова, на якій розташовані теплові мережі, що перебувають у власності та/або користуванні КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ».

Внаслідок технологічних особливостей постачання теплової енергії, що йде на підігрів води, а також враховуючи, що цей ринок перебуває у стані природної монополії, конкуренція на ньому відсутня.

Отже, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку постачання теплової енергії, що йде на підігрів води в межах мереж, що ним експлуатуються.

В ході розгляду Справи встановлено, що листами від 16.02.2015 № 3/П-340/20/28, від 19.05.2015 № 1/Д-1532/20-28; від 18.03.2015 № 3/Щ-528/20/28; від 23.12.2014 № П-3570/1-14.21-05; від 06.08.2015 № Н-3259/1-152105; від 23.07.2015 № Т-3010/1-1521-05; від 07.12.2015 № С-6056/1-1521-05; від 24.06.2015 № 1/Б-1930/20/28; від 15.07.2015 № 5/Б-2119/20/18; від 29.05.2015 № 305-37/07; від 22.12.2015 № 5/С-5212/20/18; від 16.04.2015 № СТИ-117 КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» зобов'язало Заявників та Залучених заявників розробити проект установки приладу обліку гарячої води та узгодити з КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ», посилаючись на пункт 5.19 Державних будівельних норм України (надалі – ДБН) щодо розробки проекту установки приладу обліку.

Втім, нормами ДБН встановлено, що:

- відповідно до пункту 1.1. ДБН «Будинки і споруди. Проектування висотних житлових і громадських будинків» «ці норми розроблені в розвиток ДБН В.2.2-15-2005 «Житлові будинки. Основні положення.» і ДБН В.2.2.-9 «Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення» та інших чинних нормативних документів у будівництві і поширюються на проектування нових висотних житлових та громадських будівель» (мова оригіналу);

- згідно ДБН В.2.2-15 -2005 «Житлові будинки. Основні положення.» «ці норми поширюються на проектування нових і реконструкцію житлових будинків з позначкою рівня підлоги верхнього поверху до 73,5 м (як правило, до 25 поверхів включно при висоті поверху 2,8 м): одноквартирні та багатоквартирні, у тому числі спеціалізовані квартирні житлові будинки для осіб похилого віку і сімей з інвалідами та гуртожитки...Вимоги цих норм є обов'язковими для юридичних та фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності на території України незалежно від форм власності та відомчої належності.....» (мова оригіналу).

Будинки, в яких мешкають Заявники та Залучені заявники не є новими та/або реконструйованими житловими будинками з позначкою рівня підлоги верхнього поверху до 73,5 м, Заявники та Залучені заявники не є юридичними та/або фізичними особами – суб'єктами підприємницької діяльності. Крім того, зазначеними нормами не передбачено обов'язку узгоджувати проект установки приладу обліку гарячої води з КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ».

Таким чином, зобов'язання КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» щодо розробки проекту установки приладу обліку гарячої води та узгодження його з КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ», не відповідає вимогам чинного законодавства.

КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» є для споживачів єдиним надавачем послуг постачання теплової енергії, що йде на підігрів води, стосунків з яким неможливо уникнути. У випадку ж відсутності конкуренції на відповідному ринку, і, як наслідок, відсутності у споживачів КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» альтернативи щодо придбання послуг у інших ніж у КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ», вищезазначені дії можуть призвести до настання негативних для споживача наслідків.

Такі дії КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг постачання теплової енергії, що йде на підігрів води, оскільки у цьому випадку жоден з учасників цього ринку не зміг би одноособово вчиняти необгрунтовані дії та не зазнавати при цьому збитків внаслідок суттєвого зменшення попиту на свої послуги.

Отже, дії КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ», які полягають у зобов'язанні споживача розробити проект установки приладу обліку гарячої води та узгодження його з КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ», містять ознаки порушення законодавства про захист

економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку постачання теплової енергії, що йде на підігрів води.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» (ідентифікаційний код – 31557119) такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Вжити заходи для усунення наслідків дій, які полягають у зобов'язанні споживачів розробити проект установки приладу обліку гарячої води та узгодити його з КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ», та містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживача, які були неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку постачання теплової енергії, що йде на підігрів води, а також усунення причин виникнення цього порушення та умов, що йому сприяють.

Про виконання рекомендацій шляхом доведення до відома споживачів порядку взяття на облік приладів обліку гарячої води, повідомити територіальне відділення із наданням копій підтверджуючих документів в 10-ти денний строк з дня отримання цих рекомендацій.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції закривається.

Головуюча колегії

Н.О. Трегубець